

[Akceptuje](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

Nowatorska broń do walki z demencją

Nowatorską koncepcję leczenia osób z demencją rozwija konsorcjum Uniwersytetu Jagiellońskiego Collegium Medicum, Instytutu Farmakologii PAN i Celon Pharma S.A. Partnerzy poszukują przełomowych leków związanych z neuropsychiatrią. Będzie to terapia nieamyloidowa, czyli taka, która nie koncentruje się na beta-amyloidzie, uznawanym dotąd za głównego winowajcę w chorobie Alzheimera.

Na prace w ramach projektu „Nowa nieamyloidowa terapia zaburzeń poznawczych” (NATCo) Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBR) przeznaczyło ponad 4 mln złotych. Projekt zakłada opracowanie nowego leku, który będzie poprawiał pamięć i przebieg procesów poznawczych, czyli prokognitywnego. Lek może też działać przeciwdepresyjnie i przeciwłękowo.

Dlaczego „nieamyloidowa”?

Przez ostatnie dwie dekady główna hipoteza badawcza w chorobie Alzheimera koncentrowała się na beta-amyloidzie i na nim skupiło się dużo firm farmaceutycznych i instytutów badawczych. Niestety, nie powiodły się wszystkie programy, które zmierzały do udowodnienia, że to białko jest jedyną przyczyną choroby Alzheimera.

„Nasz pomysł to receptory serotoninowe typu 6 (5-HT6). Mamy coraz więcej danych, że mogą one mieć korzystny wpływ na procesy kognitywne, które są upośledzone w różnego rodzaju demencjach. Według tej koncepcji nie wpływamy wprawdzie na przyczynę choroby, ale w sposób istotny możemy polepszyć stan pacjentów” – wyjaśnił w rozmowie z PAP dr Maciej Wieczorek, prezes spółki Celon Pharma S.A., która uczestniczy w pracach badawczych, a przy tym będzie odpowiedzialna za potencjalną komercjalizację leku.

Receptory 5-HT6 zlokalizowane są głównie w ośrodkowym układzie nerwowym i są jednymi z 14 przedstawicieli receptorów dla serotoniny. Blokada receptorów 5-HT6 prowadzi do zwiększenia przekaźnictwa w układzie cholinergicznym i glutaminergicznym i ułatwia uwalnianie dopaminy i noradrenaliny. Modulacja działania receptorów 5-HT6, w związku z ich lokalizacją i funkcją, może mieć szczególne znaczenie dla chorych cierpiących na różnego rodzaju otępienia i demencje z współwystępującymi tzw. objawami behawioralnymi i psychologicznymi.

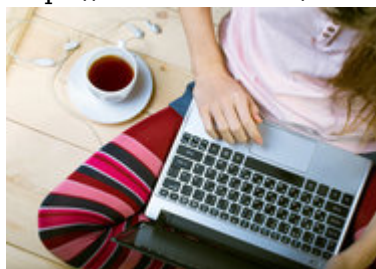
Przygotowania do rozpoczęcia projektu NATCo ruszyły na początku 2015 roku. Na początku lutego została podpisana umowa konsorcjum, która oprócz podziału zadań określiła także skład komitetu sterującego projektem, w którym znaleźli się: dr hab. Paweł Zajdel (UJ CM), prof. Andrzej Bojarski (IF PAN) oraz dr Maciej Wieczorek i Mikołaj Matłoka z Celon Pharma S.A. W ustalaniu zasad funkcjonowania konsorcjum i przygotowaniu umowy brało udział Centrum Innowacji, Transferu Technologii i Rozwoju Uniwersytetu Jagiellońskiego (CITTRU).

Partnerzy konsorcjum będą prowadzić badania ukierunkowane na opracowanie kandydata na lek gotowy do badań klinicznych. UJ CM oraz IF PAN odpowiedzialne są za projektowanie związków, prace syntetyczne, i badania biologiczno-farmakologiczne. Rozwój leku to nie tylko opracowanie substancji o wysokim powinowactwie do określonego celu biologicznego (co świadczy o sile działania), to również ocena losu potencjalnego leku w organizmie (farmakokinetyka) oraz ocena bezpieczeństwa. Jedno z zadań obejmuje wpływ związków na funkcjonowanie zwierząt.

Jak tłumaczy dr Wieczorek, są to badania, gdzie na podstawie różnych zachowań szczurów naukowcy starają się ocenić funkcje neuropsychiczne i kognitywne przed i po podaniu badanych substancji. Na podstawie tego, jak zachowuje się zwierzę, np. tego, jak długo pływa w basenie i jak szybko znajduje cel, albo ile razy obwacha swojego partnera w ciągu dnia, czy jak długo skupia swoją uwagę na danym obiekcie, badacze wyciągają wnioski, czy ma depresję, czy zaburzone jest u niego poznawanie, czy jest pobudzone, czy też nie. Dzięki dobrze ustawionym metodycznie badaniom można dużo powiedzieć o działaniu potencjalnego leku i zasymulować, jakie mogą być efekty jego podania pacjentom.

Więcej na stronie: www.naukawpolsce.pap.pl

<https://laboratoria.net/aktualnosci/23718.html>

30-03-2026

[Stypendia ministra nauki za znaczące osiągnięcia](#)

Przyznał je 402 osobom.

30-03-2026

[Doktor z TikToka: fajnie by było, gdyby w sieci to jednak naukowcy...](#)

Aby chronić pisklęta przed pasożytami.

30-03-2026

[Kierownik wyprawy polarnej](#)

Zmiany klimatu widać gołym okiem.

30-03-2026

[Mikrolasery mogą wykrywać pojedyncze cząsteczki](#)

Informuje pismo „Nature Photonics”.

30-03-2026

[Duże teleskopy sfotografowały dwie formujące się planety](#)

Ogłosiło Europejskie Obserwatorium Południowe (ESO).

30-03-2026

[Bakteriofagi mogą chronić żywność przed salmonellą](#)

Informuje pismo „Applied and Environmental Microbiology”.

30-03-2026

[Rękawiczki mogą zawyżać wyniki pomiarów mikroplastiku](#)

Informuje specjalistyczne pismo „Analytical Methods”.

30-03-2026

Problem dezinformacji medycznej będzie narastał

Szkolenia na UMB dla przyszłych lekarzy

Informacje dnia: [Stypendia ministra nauki za znaczące osiągnięcia Doktor z TikToka: fajnie by było, gdyby w sieci to jednak naukowcy mówili o nauce](#) [Kierownik wyprawy polarnej Mikrolasery mogą wykrywać pojedyncze cząsteczki](#) [Duże teleskopy sfotografowały dwie formujące się planety](#) [Bakteriofagi mogą chronić żywność przed salmonellą](#) [Stypendia ministra nauki za znaczące osiągnięcia Doktor z TikToka: fajnie by było, gdyby w sieci to jednak naukowcy mówili o nauce](#) [Kierownik wyprawy polarnej Mikrolasery mogą wykrywać pojedyncze cząsteczki](#) [Duże teleskopy sfotografowały dwie formujące się planety](#) [Bakteriofagi mogą chronić żywność przed salmonellą](#) [Stypendia ministra nauki za znaczące osiągnięcia Doktor z TikToka: fajnie by było, gdyby w sieci to jednak naukowcy mówili o nauce](#) [Kierownik wyprawy polarnej Mikrolasery mogą wykrywać pojedyncze cząsteczki](#) [Duże teleskopy sfotografowały dwie formujące się planety](#) [Bakteriofagi mogą chronić żywność przed salmonellą](#)

Partnerzy